

Bundel van de Raadsplein Info/debat Takzaal van 29 januari 2018

Agenda bijlagen

Korte terugblik Raadsplein info-debat Takzaal d.d. 29 januari 2018

- 1.a Opening en Mededelingen (19.30 – 19.35 uur)
- 1.b Vaststelling van de agenda
- 2 Informatieronde
- 3 Eindevaluatie pilot vrije sluitingstijden

Op 8 februari 2016 is namens zeven fracties het initiatiefvoorstel "Bruisend Zwolle" ingediend. Het initiatiefvoorstel beoogt het vrijgeven van de horecasluitingstijden. Naar aanleiding van dit initiatief heeft de raad op 4 april 2016 besloten een proef te starten om na te gaan of het vrijgeven van de sluitingstijden inderdaad leidt tot een bruisender (binnen)stad en een betere beheersbaarheid van het Zwolse nachtleven door de spreiding van huisgaand publiek. Op 1 augustus 2016 is de pilot gestart. Halverwege de pilot is er een tussenevaluatie gehouden waarvan de resultaten zijn besproken tijdens een informatieronde op 22 mei 2017. De tussenevaluatie gaf geen noodzaak om tussentijds de (spel)regels aan te passen. Thans ligt de eindevaluatie ter bespreking voor. De algemene conclusie is dat de houding van bewoners, bezoekers en horecabedrijven tegenover de regeling vrije sluitingstijden na bijna een jaar positiever is dan voor de start van de pilot. Een mogelijk vervolg zou kunnen zijn de venstertijden te schrappen en de sluitingstijd voor natte horeca (cafés) op 05.00 uur vast te stellen en voor de droge horeca (restaurants, cafetaria's) op 06.00 uur. Hiermee wordt de bestaande, feitelijke situatie van de afgelopen pilotperiode voortgezet en worden de goede onderdelen uit de pilot behouden. Volgens het college doet deze oplossingsrichting recht aan de uitkomsten van de pilot. Afsproken is dat de eindevaluatie aan de raad wordt aangeboden en dat er een informatieronde en debatronde over wordt gehouden. Op 29 januari vindt een informatieronde plaats waarvoor vertegenwoordigers van binnenstadsbewoners, politie, studentenorganisaties en horeca zijn uitgenodigd. Volgend hierop vindt op 5 februari het debat plaats.

Voor technische en feitelijke informatie: Maarten Ivens (2427) M.Ivens@zwolle.nl

Informatienota Eindevaluatie pilot vrije sluitingstijden

1. Eindevaluatie pilot vrije sluitingstijden

2. Brief politie eindevaluatie pilot vrije sluitingstijden

- 4 Sluiting (21.00)

Raadsplein Info/debat TaKzaal

Vergadering d.d.	29 januari 2018
Locatie	Thomas a Kempiszaal
Aanvang	19.30
Eindtijd	21.00
Voorzitter	Dhr. H. Wijnen
Griffier/secretaris	Dhr. H.C. Veraart

1.a. Opening en Mededelingen (19.30 – 19.35 uur)

De voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur.

1.b. Vaststelling van de agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Informatieronde

3. Eindevaluatie pilot vrije sluitingstijden

In februari 2016 is namens zeven fracties het initiatiefvoorstel “Bruisend Zwolle” ingediend. Het initiatiefvoorstel beoogt het vrijgeven van de horecasluitingstijden. Het doel is een bruisender binnenstad en een betere beheersbaarheid van het Zwolse nachtleven door de spreiding van huisgaand publiek. Naar aanleiding van dit initiatief is op 1 augustus 2016 een pilot gestart. Nu ligt de eindevaluatie ter bespreking voor. Uit de evaluatie blijkt dat bewoners, bezoekers en horecabedrijven positiever staan tegenover de regeling vrije sluitingstijden dan voor de start van de pilot. De horeca en bewoners zien als mogelijk vervolg het schrappen van de venstertijden en de sluitingstijd voor natte horeca (café's) op 05.00 uur vast te stellen en voor de droge horeca (restaurants, cafetaria's) op 06.00 uur. Voor de informatieronde zijn vertegenwoordigers van binnenstadsbewoners, politie, studentenorganisaties en horeca aanwezig. Enkele fracties hadden hun vragen al vooraf schriftelijk ingediend. Naar aanleiding van de vragen geven de vertegenwoordigers van de binnenstadsbewoners aan dat de pilot is geslaagd. Er is op een goede manier nagegaan hoe het in de praktijk uitpakt. Het grote winstpunt is dat er veel overleg is geweest met alle betrokkenen. Door de pilot is er consensus ontstaan voor een vervolg, waarbij er sprake is van vrije sluitingstijden met een vaste eindtijd. Ook de vertegenwoordigers van de horeca staan positief tegenover de pilot. Het hanteren van venstertijden gaf in de praktijk veel gedoe en leverde niet op wat er van verwacht werd. De winst zit 'm vooral in de vooravond, een bruisende stad meet je niet af aan het laatste uurtje. Er is nu een werkbare oplossing ontstaan met ruime sluitingstijden, die voor alle groepen acceptabel is. De horecavertegenwoordigers vinden dat iedereen gebaad is bij duidelijkheid en daarom is men voorstander om dit vast te leggen in een beleidsregel. Een convenant vind men te vrijblijvend. De politie geeft aan dat men in het uur tussen de sluitingstijd van de natte horeca en de sluitingstijd van de droge horeca weliswaar veel bezig is met het voorkomen van incidenten, maar dat het een realistische optie is. De politie zou het de moeite waard vinden om een na te gaan of een SUS-team iets voor Zwolle is. De vraag is wie pakt het op en wie betaalt het. Inmiddels wordt er wel gewerkt aan een stappenplan in het kader van de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (KVU). Mark Corporaal coördineert dit in Zwolle en geeft vanaf de publieke tribune een korte toelichting. Naar aanleiding van de vraag over cameratoezicht wordt aangegeven dat het huidige cameraplan geen wijziging behoeft. Al eerder was afgesproken dat de eindevaluatie niet alleen in een informatieronde, maar ook in een debatronde wordt behandeld. De debatronde is gepland op 5 februari 2018. De

geformuleerde debatvraag kan ongewijzigd blijven en luidt: “Is de proefperiode met vrije horecasluitingstijden geslaagd op basis van de geëvalueerde kritieke succesfactoren”.

4. Sluiting (21.00)

De voorzitter sluit de vergadering om 20.20 uur.

Raadsplein Info/debat TaKzaal

Datum 29 januari 2018

onderwerp Eindevaluatie pilot vrije sluitingstijden
portefeuillehouder Henk Jan Meijer
informant Ivens, Maarten (2427)
medeopstellers
afdeling Fysieke Leefomgeving
bijlagen Voorstel: Informatienota Eindevaluatie pilot vrije sluitingstijden
 Bijlage: 1. Eindevaluatie pilot vrije sluitingstijden
 Bijlage: 2. Brief politie eindevaluatie pilot vrije sluitingstijden
 Bijlage: Zienswijze KHN, bbZ - Vrije sluitingstijden

Voorgesteld besluit raad

1. Kennis te nemen van de eindevaluatie pilot vrije sluitingstijden.
2. Deze eindevaluatie te agenderen voor een informatie- en debatronde, zoals door uw raad aangekondigd in uw beslisnota "initiatiefvoorstel Bruisend Zwolle" van 4 april 2016.
3. In vervolg op deze informatie- en debatronde te bezien in hoeverre uw raad voor het vervolg flankerende regelgeving noodzakelijk acht.

Informatienota voor de raad

Datum 15 december 2017

Openbaar

Onderwerp Eindevaluatie pilot vrije sluitingstijden
Versienummer 1.0

Portefeuillehouder drs. H.J. Meijer
Informant Maarten Ivens
Afdeling Fysieke Leefomgeving / PUL
Telefoon (038) 498 2427
Email M.Ivens@zwolle.nl

Bijlagen 1. Eindevaluatie pilot vrije sluitingstijden
2. Brief politie eindevaluatie pilot vrije sluitingstijden

Wij stellen u voor:

- 1 Kennis te nemen van de eindevaluatie pilot vrije sluitingstijden.
- 2 Deze eindevaluatie te agenderen voor een informatie- en debatronde, zoals door uw raad aangekondigd in uw beslisnota "initiatiefvoorstel Bruisend Zwolle" van 4 april 2016.
- 3 In vervolg op deze informatie- en debatronde te bezien in hoeverre uw raad voor het vervolg flankerende regelgeving noodzakelijk acht.

Datum 15 december 2017

Inleiding en voorgeschiedenis

Op 1 augustus 2016 is er op initiatief van de raad in Zwolle een proef gestart met het vrijgeven van sluitingstijden voor horecabedrijven. Het doel dat met deze pilot werd beoogd is om na te gaan of het vrijgeven van de sluitingstijden leidt tot, een bruisender (binnen)stad ruimte te bieden aan ondernemers voor veranderde uitgaanswensen. De veronderstelling van uw raad was dat dit effect kan worden bereikt door minder regelgeving voor ondernemers, maatregelen voor de spreiding van huisgaand publiek en een betere beheersbaarheid van het Zwolse nachtleven.

Om dit effect te meten heeft er, voorafgaand aan de pilot een nulmeting plaatsgevonden onder bewoners, horecaondernemers en bezoekers. Halverwege de pilot is er een tussenevaluatie geweest, waar wij u op 6 april 2017 over hebben geïnformeerd. Deze tussenevaluatie heeft de raad op 22 november 2017 besproken in aanwezigheid van vertegenwoordigers van politie, studentenorganisaties, Koninklijke Horeca Nederland, afd. Zwolle. Na afloop van deze bespreking was de conclusie dat de informatienota over de tussenevaluatie voor kennisgeving kan worden aangenomen en er geen noodzaak is om tussentijds de (spel)regels aan te passen.

Kernboodschap

Na afloop van de pilotperiode heeft er een eindevaluatie plaatsgevonden, in lijn met de door de raad geformuleerde randvoorwaarden. Deze evaluatie is als bijlage bij deze informatienota gevoegd. De belangrijkste conclusies zijn:

- Horecabedrijven, maar ook bewoners en bezoekers, ervaren een grotere vrijheid voor de horecabedrijven, met meer mogelijkheden om in te spelen op de behoefte van het publiek. De venstertijden worden door de horecabedrijven die daarmee te maken hebben als minder prettig ervaren. Dat geldt in mindere mate ook voor de verplichting van het hebben van een portier na 03.00 uur 's nachts.
- Een betere spreiding van huisgaand uitgaanspubliek wordt door bewoners, bezoekers en horecabedrijven vaak genoemd als positief gevolg van de regeling vrije sluitingstijden. Anderzijds noemt men als negatief gevolg ook dat er hierdoor 's nachts langer en later sprake is van overlast (in het weekend).
- Het uitgaansleven en verschillende aspecten met betrekking hiertoe worden na een klein jaar van de pilot door bewoners, bezoekers en horecabedrijven gelijk of gunstiger beoordeeld dan voorafgaand aan de pilot. Bovendien lijken bewoners minder vaak overlast te ervaren en is het veiligheidsgevoel licht verbeterd. Uit de politiecijfers lijkt op te maken dat het aantal overlastincidenten in de binnenstad enigszins is toegenomen. Hier is geen eenduidige verklaring voor aan te wijzen.

Tot slot is de algemene houding van bewoners, bezoekers en horecabedrijven tegenover de regeling vrije sluitingstijden na bijna een jaar positiever dan voor de start van de pilot.

Consequenties

Zoals uw raad in uw beslisnota "Initiatiefvoorstel Bruisend Zwolle" van 4 april 2016 heeft aangegeven, zal de raad het evaluatiedocument *"betrekken bij een informatie- en debatronde. De debatvraag luidt: 'Is de proefperiode met vrije horecasluitingstijden geslaagd op basis van de geëvalueerde kritieke succesfactoren'". Alle partijen brengen advies uit aan de gemeenteraad om de pilot vrije openingstijden al dan niet om te zetten in een meer definitieve regeling.*

Datum 15 december 2017

Vervolg

Omdat de eindevaluatie een gedifferentieerd beeld laat zien, heeft het college voor een mogelijk vervolg op de pilot geïnventariseerd wat de behoeften zijn bij de belangrijkste partners in de stad die direct of indirect betrokken zijn bij dit onderwerp. Het college heeft naar aanleiding van de evaluatie oriënterende gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van de horeca, bbZ en politie. Tijdens deze gesprekken is afgetast hoe een mogelijk vervolg eruit kan zien.

Voor horecabedrijven die voorafgaand aan de pilot om 02:00 uur, 03.00 uur of 04:00 uur gesloten moesten zijn, boden de verruimde tijden meer flexibiliteit. Dit werd als prettig ervaren omdat het de mogelijkheid gaf om (incidenteel) wat langer door te gaan. Vanuit de horeca is aangegeven dat er weinig behoefte is aan een veel langere openstelling aan het einde van de nacht. De nachthoreca heeft hiervan niet of nauwelijks gebruik gemaakt het afgelopen jaar. De horeca ervaart de venstertijden die tijdens de pilotperiode zijn ingesteld als een niet-gastvrije maatregel. Portiers moeten bezoekers na 04.00 uur aan de deur weigeren terwijl het feestje binnen nog door gaat, hetgeen soms conflicten aan de deur oplevert. Daarnaast heeft het toezicht op de naleving van de venstertijden de nodige ambtelijke inzet gevergd.

Vanuit bbZ en KHN, afd Zwolle is voor een mogelijk vervolg geopperd om de venstertijden te schrappen en de sluitingstijd voor natte horeca (café's) op 05.00 uur vast te stellen en voor de droge horeca (restaurants, cafetaria's) op 06.00 uur.

Hiermee wordt de bestaande, feitelijke situatie van de afgelopen pilotperiode voortgezet en worden de goede onderdelen uit de pilot behouden (vereenvoudiging van de regelgeving en verruimde mogelijkheden ten opzichte van de periode voorafgaand aan de pilot).

Deze oplossingsrichting doet naar het oordeel van het college recht aan de uitkomsten van de pilot, temeer omdat dit initiatief afkomstig is van de voornaamste belanghebbenden. Mede omdat het zorgt voor een zekere voorspelbaarheid van het verloop van de uitgaansnacht, kan deze oplossing ook rekenen op instemming van de politie.

Openbaarheid

Deze informatienota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Jaargang

Kenmerk 39914

Onderwerp Eindevaluatie pilot vrije sluitingstijden

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 19-12-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 29 januari 2018,

de voorzitter,

de griffier,

Advies en Faciliteiten

AF

Stadskantoor
Lübeckplein
Postbus 538
8000 AM Zwolle
Telefoon (038) 498 2383
www.zwolle.nl

Eindevaluatie Pilot Vrije Sluitingstijden

Augustus 2017

Opdrachtgever	Maarten Ivens, Leefbaarheid & Veiligheid
Opdrachtnemer	Ingeborg Evenblij, Onderzoek & Informatie
Versie	1.0
Datum	4 augustus 2017

Datum 4 augustus 2017
Ons kenmerk Eindevaluatie Pilot Vrije Sluitingstijden

Inhoud

	Conclusies	4
1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Aanpak evaluaties	6
1.2.1	Groep A: Bewoners	6
1.2.2	Groep B: Bezoekers	8
1.2.3	Groep C: Horeca	9
1.2.4	Groep D: Politie	9
1.3	Rapportage	10
2	Bewoners	11
2.1	Algemene beoordeling vrije sluitingstijden	11
2.2	Gevoel van veiligheid in de binnenstad	11
2.3	Ervaren overlast	12
2.4	Beoordeling uitgaansleven	13
2.5	Gevolgen vrije sluitingstijden	14
2.5.1	Positieve gevolgen	14
2.5.2	Negatieve gevolgen	14
3	Bezoekers	15
3.1	Algemene beoordeling vrije sluitingstijden	15
3.2	Gevoel van veiligheid in de binnenstad	15
3.3	Beoordeling uitgaansleven	16
3.4	Gevolgen vrije sluitingstijden	17
3.4.1	Positieve gevolgen	17
3.4.2	Negatieve gevolgen	17
3.5	Uitgaanstijden	18
4	Horecabedrijven	19
4.1	Algemene beoordeling vrije sluitingstijden	19
4.2	Beoordeling uitgaansleven	19
4.3	Veiligheid op straat	20
4.4	Gebruik vrije sluitingstijden	20
4.5	Veiligheidsmaatregelen	21
4.6	Gevolgen vrije sluitingstijden voor horecabedrijven	21
4.6.1	Aantal bezoekers	21
4.6.2	Veiligheid uitgaansleven	22
4.6.3	Positieve gevolgen	23
4.6.4	Negatieve gevolgen algemeen	23
4.7	Verbeterpunten verantwoordelijkheid horecabedrijven	23
4.8	Gewenste veranderingen in de regeling vrije sluitingstijden	23

Datum 4 augustus 2017
Ons kenmerk Eindevaluatie Pilot Vrije Sluitingstijden

5	Politie	24
5.1	Rapportage van de politie	24
5.2	Horeca-incidenten in de binnenstad	25

Conclusies

Het Initiatiefvoorstel Bruisend Zwolle van zeven fracties in de gemeenteraad heeft geleid tot de pilot vrije sluitingstijden voor horecabedrijven, van 1 augustus 2016 tot 1 augustus 2017. Inmiddels is de pilot verlengd tot 1 december 2017, om een weloverwogen beslissing te kunnen nemen over het vervolg. De afspraak is gemaakt een evaluatie van de pilot te laten plaatsvinden, waarin verschillende betrokken doelgroepen worden betrokken. Hiertoe heeft de afdeling Onderzoek & Informatie voorafgaand aan de pilot, na een half jaar en aan het eind van het jaar onderzoek uitgevoerd onder bewoners van de binnenstad, bezoekers en onder horecabedrijven. Ook heeft de politie een analyse gemaakt op basis van geregistreerde incidenten in de binnenstad.

Het Initiatiefvoorstel beschrijft de volgende doelen van het instellen van de regeling vrije sluitingstijden:

1. Minder regelgeving voor ondernemers
2. Spreiding van huisgaand uitgaanspubliek
3. Betere beheersbaarheid van het Zwols nachtleven

Deze doelen als uitgangspunt nemend, komen we op basis van de verschillende metingen en de analyse van de politie tot de volgende conclusies:

- Ad 1. Horecabedrijven, maar ook bewoners en bezoekers, ervaren een grotere vrijheid voor de horecabedrijven, met meer mogelijkheden om in te spelen op de behoefte van het publiek. De venstertijden worden door de horecabedrijven die daarmee te maken hebben als minder prettig ervaren. Dat geldt in mindere mate ook voor de verplichting van het hebben van een portier na 03.00 uur 's nachts..
- Ad 2. Een betere spreiding van huisgaand uitgaanspubliek wordt door bewoners, bezoekers en horecabedrijven vaak genoemd als positief gevolg van de regeling vrije sluitingstijden. Anderzijds noemt men als negatief gevolg ook dat er hierdoor 's nachts langer en later sprake is van overlast (in het weekend).
- Ad 3. Het uitgaansleven en verschillende aspecten met betrekking hiertoe worden na een klein jaar van de pilot door bewoners, bezoekers en horecabedrijven gelijk of gunstiger beoordeeld dan voorafgaand aan de pilot. Bovendien lijken bewoners minder vaak overlast te ervaren en is het veiligheidsgevoel licht verbeterd. Uit de politiecijfers lijkt op te maken dat het aantal overlastincidenten in de binnenstad is toegenomen.

Tot slot is de algemene houding van bewoners, bezoekers en horecabedrijven tegenover de regeling vrije sluitingstijden na bijna een jaar positiever dan voor de start van de pilot.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De Zwolse gemeenteraad heeft op maandag 4 april 2016 ingestemd met het Initiatiefvoorstel Bruisend Zwolle, dat door zeven fracties was ingediend. Dit betekent dat er als proef gedurende een jaar vrije sluitingstijden gelden voor de horeca in Zwolle. Deze proef is op 1 augustus 2016 van start gegaan. Voor de precieze inhoud van de pilot wordt verwezen naar het Initiatiefvoorstel. Inmiddels is besloten het pilotjaar met drie maanden te verlengen, tot 1 december 2017.

Op basis van het initiatiefvoorstel heeft de raad het volgende besloten:

1. In te stemmen met het initiatiefvoorstel “Bruisend Zwolle”, waarbij:
 - 1.1 Een proefperiode van een jaar wordt gestart waarin de sluitingstijden voor de horeca worden vrijgegeven in de gehele gemeente Zwolle.
 - 1.2. Een venstertijd wordt ingesteld tussen 04:00 uur en 08:00 uur, welke geldt voor horecabedrijven die alcoholische dranken schenken binnen deze venstertijd.
 - 1.3. Alle horecabedrijven die na 03.00 uur geopend zijn de verplichting hebben tot het hebben van een gecertificeerde portier bij de deur.
 - 1.4. De proefperiode na een jaar wordt geëvalueerd.
2. Het college te vragen het initiatiefvoorstel uit te werken tot een concreet voorstel tot implementatie van de pilot vrije horecasluitingstijden, waarbij:
 - 2.1 De huidige regelgeving met betrekking tot coffeeshops en paracommercie blijft gehandhaafd.
 - 2.2 De pilot ook geldt voor horecagelegenheden die vallen binnen andere toegestane bestemmingen.

In het initiatiefvoorstel wordt het beoogde effect van vrije sluitingstijden als volgt beschreven: *Het beoogd effect van het initiatiefvoorstel is het bruisender maken van de (binnen)stad en ruimte bieden aan veranderende uitgaanswensen. Doel van het voorstel is minder regelgeving voor ondernemers, spreiding van huisgaand uitgaanspubliek en een betere beheersbaarheid van het Zwolse nachtleven.*

Afgesproken is dat de pilot wordt geëvalueerd. Hierover staat in het initiatiefvoorstel het volgende:

Halverwege de pilot (na een half jaar) vindt een midterm review plaats waarbij gegevens worden aangeleverd door de politie (aangiftecijfers), de horeca (enquête) en bewoners (enquête). Aan de hand van de uitkomsten van deze midterm review kan op onderdelen bijgestuurd worden, indien dit door alle partijen wenselijk wordt geacht. Na de proefperiode met de vrijgegeven horecasluitingstijden stelt de ambtelijke organisatie een evaluatie op waarin de volgende kritieke succesfactoren worden getoetst aan het nieuwe beleid:

- a. Ervaringen en aanbevelingen van álle belanghebbenden (bewoners, horecaondernemers, politie, gemeente, consumenten);
- b. Verander(en)d consumentengedrag;
- c. Uitgaansoverlast: toename, neutraal, of afname.

Datum 4 augustus 2017
Ons kenmerk Eindevaluatie Pilot Vrije Sluitingstijden

De afdeling Onderzoek & Informatie draagt bij aan beide evaluaties. Dit rapport betreft de uitkomsten van de eindevaluatie.

1.2 Aanpak evaluaties

Ten behoeve van de evaluaties van de pilot onderscheidt de gemeenteraad vijf doelgroepen:

- A. Bewoners (binnenstad en directe omgeving)
- B. Bezoekers
- C. Horeca
- D. Politie
- E. Gemeente

Op basis van de gemaakte afspraken over de tussentijdse- en eindevaluatie, heeft Onderzoek & Informatie bewoners, horeca en bezoekers in drie metingen bevraagd:

- Nulmeting (voor de start van vrije sluitingstijden) – juli 2016
- Tussenmeting (na een half jaar van de pilot) – februari 2017
- Eindmeting (na een jaar) – juli 2017

De doelgroepen bewoners en horeca zijn in zowel de nulmeting, de tussenmeting als de eindmeting betrokken. De bezoekers zijn uitsluitend in de nul- en eindmeting bevraagd. De nulmeting, die heeft plaatsgevonden voordat de vrije sluitingstijden waren ingegaan, was nodig om in beeld te kunnen brengen of zich veranderingen in de mening of ervaringen van de doelgroepen voordoen als gevolg van de regeling vrije sluitingstijden.

Van de drie doelgroepen die betrokken zijn in de evaluaties wordt de werkwijze voor de evaluaties in de volgende subparagrafen beschreven.

1.2.1 Groep A: Bewoners

De bewoners zijn betrokken in de nulmeting, de tussenmeting en in de eindmeting. Voor elke meting is de zelfde aanpak gehanteerd.

De doelgroep bewoners bestaat uit de inwoners van de Binnenstad en de schil daaromheen. De Binnenstad bestaat uit de buurten Binnenstad-zuid, Binnenstad-noord en Noordereiland. De schil eromheen bestaat uit de buurten Het Noorden, Schildersbuurt, Bollebieste, Dieze-centrum, Bagijneweide (gezamenlijk schil noord) en Stationsbuurt, Oud-Assendorp, Wezenlanden en Kamperpoort (gezamenlijk schil zuid).

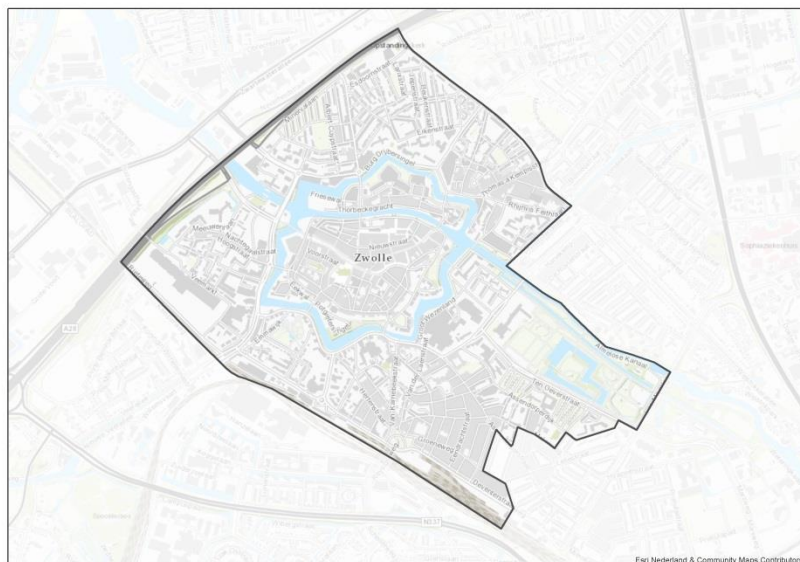
Datum

4 augustus 2017

Ons kenmerk

Eindevaluatie Pilot Vrije Sluitingstijden

Figuur 1: Woongebied respondenten (doelgroep bewoners)

De gemeente Zwolle heeft een eigen burgerpanel, met inwoners die hebben aangegeven bereid te zijn meerdere keren per jaar een vragenlijst over actuele Zwolse zaken in te vullen. Het Zwols burgerpanel bestaat uit ongeveer 12.000 leden van 18 jaar en ouder. Hiervan zijn rond de 1.700 panelleden woonachtig in de Binnenstad of schil eromheen. Deze inwoners vormen de bruto steekproef voor de drie metingen. Via een e-mail zijn de panelleden uitgenodigd om een vragenlijst in te vullen over hun mening over en ervaringen met het uitgaansleven en de vrije sluitingstijden voor horecabedrijven.

Aan de nulmeting heeft 38% van de aangeschreven panelleden meegewerkt, aan de tussenmeting 35% en aan de eindmeting 25%.

Tabel 1: respons bewoners

	<i>nulmeting</i>	<i>tussenmeting</i>	<i>eindmeting</i>
steekproef	1773	1629	1834
respons (N)	681	572	460
respons (%)	38%	35%	25%

De verdeling van de respondenten naar gebied (Binnenstad, schil noord en schil zuid), leeftijd en geslacht is niet geheel gelijk aan de werkelijke verdeling van de bevolking van 18 jaar en ouder. Ten behoeve van de representativiteit is dit via een weging rechtgetrokken.

De resultaten van de metingen onder bewoners komen in hoofdstuk 2 aan de orde. Hierin wordt de nadruk gelegd op eventuele wijzigingen in de mening of gedachten van de bewoners (na een jaar vrije sluitingstijden, ten opzichte van voor de start van de pilot).

Datum 4 augustus 2017
Ons kenmerk Eindevaluatie Pilot Vrije Sluitingstijden

1.2.2 Groep B: Bezoekers

Onder bezoekers verstaan we personen die de Zwolse horeca 's avonds of 's nachts bezoeken. Deze doelgroep is meegenomen in de nulmeting en de eindmeting. Voor beide metingen hebben we dezelfde werkwijze gebruikt. Het betreft uitsluitend Zwolse bezoekers en geen bezoekers vanuit andere woonplaatsen, waarbij de mening en ervaringen van bezoekers gebaseerd zijn op bezoekers uit geheel Zwolle.

Voor de nul- en eindmeting onder bezoekers hebben we een deel van de leden van het burgerpanel bevraagd. Aangezien panelleden woonachtig in de binnenstad en omliggende buurten ook zijn bevraagd als 'bewoner' (zie 1.2.1), zijn in de vragenlijst voor bewoners extra vragen opgenomen met betrekking tot bezoek aan Zwolse horeca. Bewoners die de Zwolse horeca wel eens bezoeken, vallen hiermee onder twee doelgroepen: bewoners en bezoekers.

Onder de resterende panelleden, die niet tot 'bewoners' behoren, is een steekproef getrokken. Via een e-mail is de betreffende panelleden gevraagd een online vragenlijst in te vullen over uitgaan in Zwolle en hoe zij het uitgaansleven en de vrije sluitingstijden beoordelen. Deze vragen zijn dus ook aan bewoners gesteld.

De databestanden met uitkomsten van de twee steekproeven ('binnenstad + schil' en 'rest Zwolle') zijn samengevoegd. Dit bestand is gecontroleerd op representativiteit op het gebied van leeftijd, geslacht en woongebied. Door middel van een weging is de onevenredige verdeling hiervan gelijkgetrokken aan de werkelijke verdeling van de Zwolse bevolking (van 18 jaar en ouder).

De respons van de metingen die zijn uitgevoerd om inzicht te krijgen in de mening en beleving van bezoekers van de Zwolse horeca, is af te lezen uit tabel 2.

Tabel 2: respons bewoners

	<i>nulmeting</i>	<i>eindmeting</i>
steekproef	5773	5834
respons (N)	2164	1746
respons (%)	37%	30%

Niet alle respondenten zijn ook bezoekers van de Zwolse horeca ('s avonds / 's nachts). In de vragenlijst zijn hierover vragen opgenomen, om te achterhalen wie tot de doelgroep 'bezoekers' behoren.

In hoofdstuk 3 gaan we in op de uitkomsten van de metingen onder bezoekers. De nadruk ligt hier wederom niet op de specifieke waarde van de uitkomsten, maar op de vergelijking van de uitkomsten van de eindmeting met die van de nulmeting. Aan de hand daarvan wordt duidelijk welke effecten de vrije sluitingstijden eventueel hebben op de mening en beleving van bezoekers van de Zwolse horeca.

Datum 4 augustus 2017
Ons kenmerk Eindevaluatie Pilot Vrije Sluitingstijden

1.2.3 Groep C: Horeca

Tot de doelgroep horeca behoren alle geregistreerde horecaondernemers in Zwolle. Deze groep heeft voor de drie metingen een brief toegestuurd gekregen met het verzoek mee te werken aan een online onderzoek over de regeling vrije sluitingstijden. In de brief was het internetadres van de online vragenlijst opgenomen, met een unieke code. Ook heeft men de vragenlijst schriftelijk ontvangen, zodat men zelf kon kiezen tussen schriftelijke of online medewerking. Aan de nulmeting en de tussenmeting heeft 31% van de horecabedrijven meegewerkt. De respons van de eindmeting was lager, te weten 19%. Vermoedelijk komt dit doordat de tussen- en eindmeting vrij dicht op elkaar zaten (resp. februari en juli 2017).

Tabel 3: respons horecabedrijven

	<i>nulmeting</i>	<i>tussenmeting</i>	<i>eindmeting</i>
steekproef	249	249	243
respons (N)	78	77	45
respons (%)	31%	31%	19%

Hoewel de respons van de eindmeting niet hoog is, kan wel een indicatie worden gegeven van de mening en ervaringen van de horecabedrijven.

In hoofdstuk 4 worden de uitkomsten van de metingen van de horecabedrijven besproken. Hierbij wordt vooral ingegaan op eventuele veranderingen in de mening of houding van de horecabedrijven na bijna een jaar van de pilot ten opzichte van voor de start ervan.

1.2.4 Groep D: Politie

Met de politie is afgesteld dat cijfers die relevant kunnen zijn voor de (tussentijdse- of eind-) evaluatie van de pilot, ter beschikking worden gesteld aan de afdeling Onderzoek & Informatie van de gemeente Zwolle. Dit betreft een vertrouwelijke rapportage. Voor de eindevaluatie zijn gegevens verstrekt over:

- Aantal incidenten per soort incident in de binnenstad, per kwartaal in 2014, 2015, 2016 en 2017 (eerste halfjaar);
- Aantal incidenten in de binnenstad per straat, per kwartaal in 2014, 2015, 2016 en 2017 (eerste halfjaar);
- Verloop per incidenttype, per kwartaal in 2014, 2015, 2016 en 2017 (eerste halfjaar);
- Aantal incidenten per dagdeel, per kwartaal in 2014, 2015, 2016 en 2017 (eerste halfjaar).
- Aantal incidenten per soort incident in zes straten met meeste incidenten, in eerste halfjaar 2017.

Hoofdstuk 5 beslaat een korte samenvatting van de rapportage 'Horeca-incidenten Binnenstad Zwolle' d.d. 14 juli 2017 die de politie voor de pilot vrije sluitingstijden heeft opgesteld.

Datum 4 augustus 2017
Ons kenmerk Eindevaluatie Pilot Vrije Sluitingstijden

1.3 Rapportage

In dit rapport worden de uitkomsten besproken van de metingen onder bewoners, bezoekers en horecabedrijven. In de bespreking van de onderzoeksuitkomsten van deze doelgroepen, vormen de resultaten van de eindmeting de basis. We vergelijken deze met de uitkomsten van de nulmeting, zodat eventuele effecten van de vrije sluitingstijden inzichtelijk worden. In de bespreking van de uitkomsten wordt niet expliciet ingegaan op de waarden op zich, maar voornamelijk op de ontwikkelingen. Verder wordt kort ingegaan op de cijfers en constatering van de politie. Mede op basis van dit rapport kan een eindbalans worden opgemaakt over de pilot vrije sluitingstijden.

De vragenlijsten voor bewoners, bezoekers en horecabedrijven bevatten een aantal open vragen; de antwoorden hierop zijn in dit rapport gecategoriseerd weergegeven. De opdrachtgever beschikt over een bestand met alle open antwoorden per vraag.

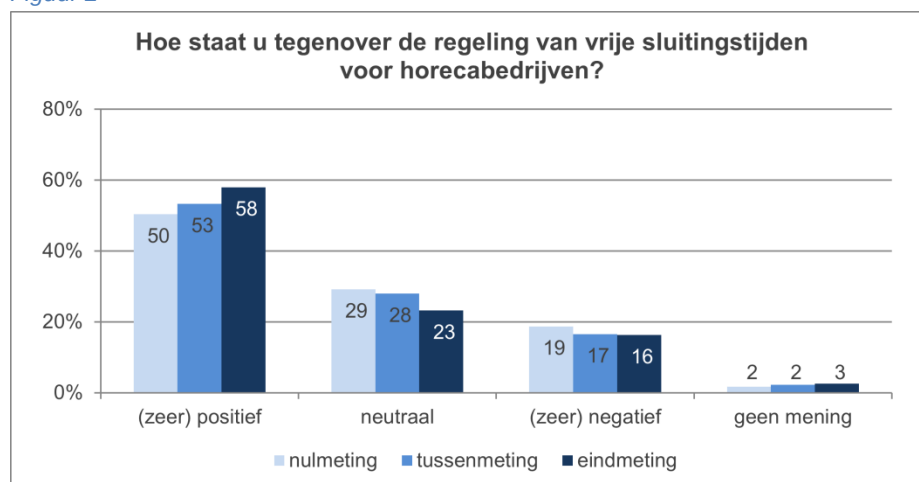
2 Bewoners

Een groot deel van de Zwolse horecabedrijven is gevestigd in de binnenstad van Zwolle. Het is daarom van belang inzicht te hebben in de eventuele invloed van de regeling vrije sluitingstijden op bewoners van de binnenstad en omgeving (zie ook par. 1.2.1). Dit hoofdstuk gaat in op de mening van deze bewoners over vrije sluitingstijden, het gevoel van veiligheid, ervaren overlast, beoordeling van het uitgaansleven en ervaren positieve en negatieve gevolgen van de vrije sluitingstijden.

2.1 Algemene beoordeling vrije sluitingstijden

De bewoners is gevraagd hoe zij er in het algemeen tegenover staan dat horecagelegenheden vanaf 1 augustus 2016 tot 1 augustus 2017 zelf mogen bepalen hoe laat zij hun voorziening sluiten (figuur 2). De meerderheid van de bewoners (58%) staat positief tegenover deze vrijheid voor horecabedrijven; verder is 23% neutraal en 16% negatief. Een klein deel van de bewoners heeft geen mening. In vergelijking met de nul- en tussenmeting staan na een jaar van de pilot meer bewoners positief en minder negatief tegenover de vrije sluitingstijden.

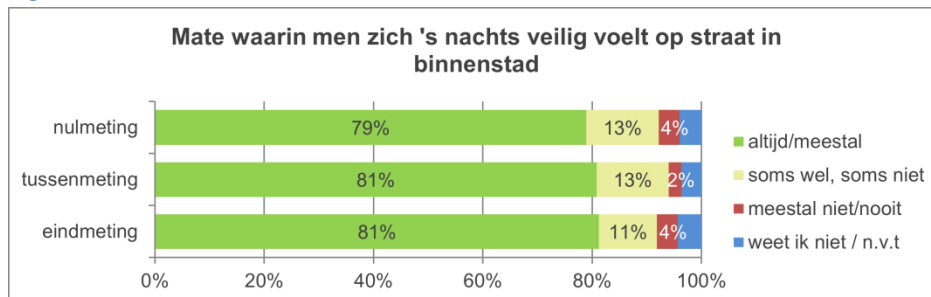
Figuur 2

2.2 Gevoel van veiligheid in de binnenstad

In welke mate voelen bewoners zich veilig wanneer zij zich 's nachts in de binnenstad op straat begeven (figuur 3)? De ruime meerderheid van de bewoners (81%) voelt zich altijd of meestal veilig, 11% soms en 4% meestal niet of nooit. Vergeleken met het veiligheidsgevoel voordat de pilot startte, is hierin een minuscule verschil te zien; het veiligheidsgevoel is zeer licht verbeterd.

Figuur 3

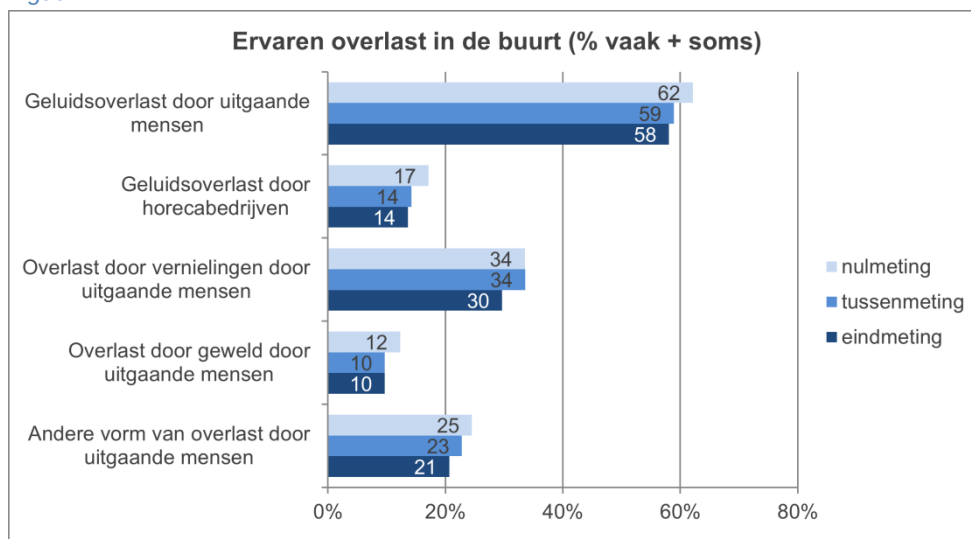
2.3

Ervaren overlast

Om een indruk te krijgen van de gevolgen van de vrije sluitingstijden van horecabedrijven op de overlast voor bewoners, is (voor, tijdens en aan het eind van de pilot) gemeten in welke mate de bewoners deze ervaren (figuur 4). We hebben daarin onderscheid gemaakt tussen vijf soorten overlast die te maken hebben met het uitgaansleven. De bewoners konden per soort overlast kiezen uit de antwoorden vaak, soms, zelden en nooit. De bewoners die 'andere vormen van overlast' ervaren, hebben aangegeven wat zij hieronder verstaan. Het betreft vooral 'geschreeuw/lawaai', 'rommel op straat' en 'wildplassen'.

Wanneer we alleen kijken naar de antwoorden 'vaak' en 'soms' (cumulatief), zien we bij alle soorten overlast een afname van het % inwoners dat vaak of soms overlast heeft ervaren ten opzichte van voor de start van de pilot. Wanneer alleen bewoners worden beschouwd die aangeven in de buurt van een horecagelegenheid te wonen, liggen de percentages iets hoger, maar zien we eenzelfde daling van ervaren overlast (niet in de figuur getoond).

Figuur 4

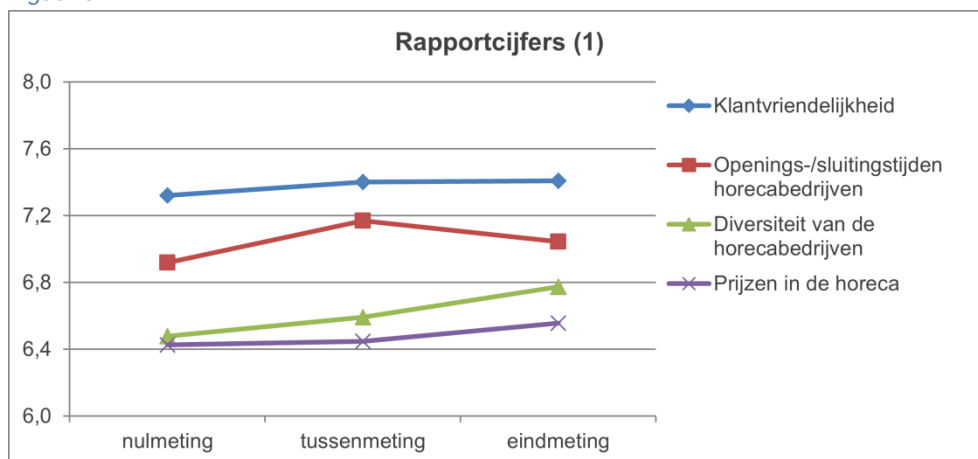

In totaal ervaart 63% van de bewoners minimaal één van de bovengenoemde soorten overlast. Ook hierin is ook een afname zichtbaar: voorafgaand aan de start van de pilot betrof dit 67%.

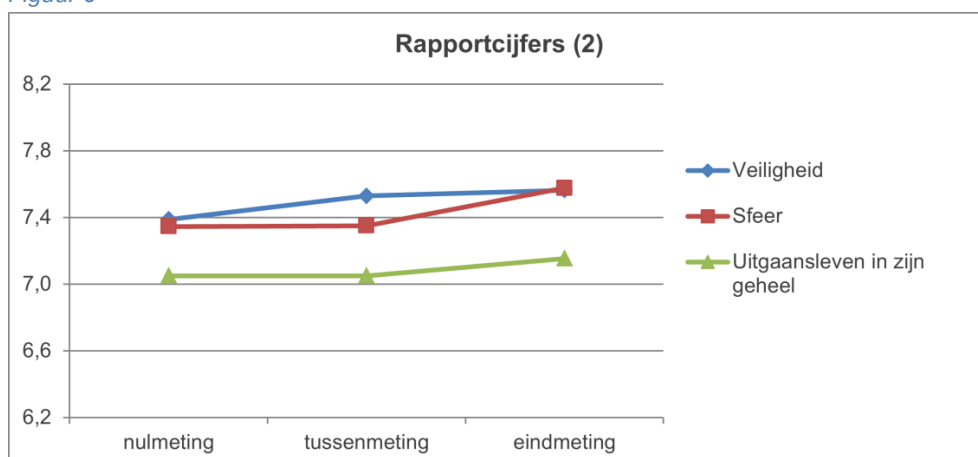
2.4 Beoordeling uitgaansleven

De bewoners hebben zeven aspecten met betrekking tot het uitgaansleven in Zwolle met een rapportcijfer beoordeeld (figuur 5). We zien een bij alle aspecten dat het cijfer bij de eindmeting hoger is dan bij de nulmeting, waarbij de verschillen gering zijn. Verder is te zien dat veiligheid en sfeer gemiddeld met het hoogste cijfer worden gewaardeerd door de bewoners.

Figuur 5

Figuur 6

Datum 4 augustus 2017
Ons kenmerk Eindevaluatie Pilot Vrije Sluitingstijden

2.5 Gevolgen vrije sluitingstijden

De bewoners kunnen verschillende gevolgen ervaren van het instellen van de vrije sluitingstijden voor horecabedrijven. Hen is in de eindmeting gevraagd wat voor gevolgen zij ervaren van de vrije sluitingstijden: positieve, negatieve of beide. Deze vraag is bij eerdere metingen niet gesteld. We zien dat bijna de helft van de bewoners deze vraag niet kan beantwoorden (48% heeft geen mening). Verder ervaren meer bewoners positieve dan negatieve gevolgen (38% versus 28%).

In de volgende subparagrafen gaan we in op welke gevolgen het precies betreft. De bewoners hebben dit via een open vraag kunnen aangeven.

2.5.1 Positieve gevolgen

De bewoners die positieve gevolgen hebben ervaren na bijna een jaar waarin de pilot loopt, hebben deze toegelicht. De antwoorden vallen voornamelijk onder de volgende categorieën:

- Beter spreiding uitgaanspubliek: minder drukte/grote groepen op straat, geen piektijden, minder overlast;
- Meer vrijheid voor de burger (en voor de ondernemer);
- Langer kunnen uitgaan / je kunt blijven als het gezellig is, niet gebonden aan een tijd wanneer je weg moet;
- Meer levendigheid / sfeer / gezelligheid.

2.5.2 Negatieve gevolgen

De negatieve gevolgen die voornamelijk zijn genoemd door bewoners dit soort gevolgen ervaren van de vrije sluitingstijden, zijn:

- Langer (geluids)overlast van uitgaande en dronken mensen;
- Later (geluids)overlast van uitgaande en dronken mensen;
- De hele nacht (geluids)overlast van uitgaande en dronken mensen.

Deze categorieën dekken de lading van nagenoeg alle gegeven antwoorden. Voor zowel de genoemde positieve als negatieve gevolgen geldt dat deze bij de eindmeting min of meer gelijk zijn aan wat bij de tussenmeting is genoemd.

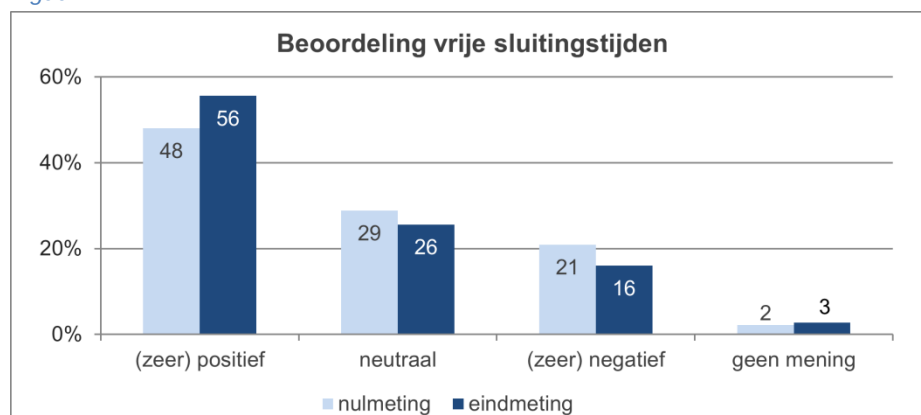
3 Bezoekers

De regeling vrije sluitingstijden kan ook invloed hebben op de beleving en ervaring van bezoekers van de Zwolse horeca. In dit hoofdstuk wordt in beeld gebracht hoe de Zwolse bezoekers de vrije sluitingstijden beoordelen, wat het doet met hun gevoel van veiligheid, de beoordeling van het uitgaansleven en welke positieve en negatieve gevolgen van de vrije sluitingstijden zij ervaren.

3.1 Algemene beoordeling vrije sluitingstijden

Wat vinden de Zwolse bezoekers er na een jaar van de pilot van dat horecagelegenheden in Zwolle vanaf 1 augustus 2016 tot 1 augustus 2017 zelf mogen bepalen hoe laat zij sluiten? Meer dan de helft van de bezoekers (56%) staat hier positief tegenover. Ongeveer een kwart is neutraal en 16% beoordeelt dit negatief. Vergeleken met voor de start van de pilot, is het oordeel van Zwolse bezoekers positiever geworden.

Figuur 7

3.2 Gevoel van veiligheid in de binnenstad

Om een indruk te krijgen van eventuele gevolgen van de vrije sluitingstijden op de ervaren veiligheid in de binnenstad, is de bezoekers gevraagd naar dat mate waarin zij zich veilig voelen wanneer zij zich 's nachts in de binnenstad op straat begeven (figuur 8)? Het grote merendeel van de bewoners (84%) voelt zich altijd of meestal veilig (bij de eindmeting). Verder zegt 13% zich soms veilig te voelen en 2% voelt zich meestal niet veilig. Vergeleken met het veiligheidsgevoel voorafgaand aan de pilot zien we een zeer lichte verbetering.

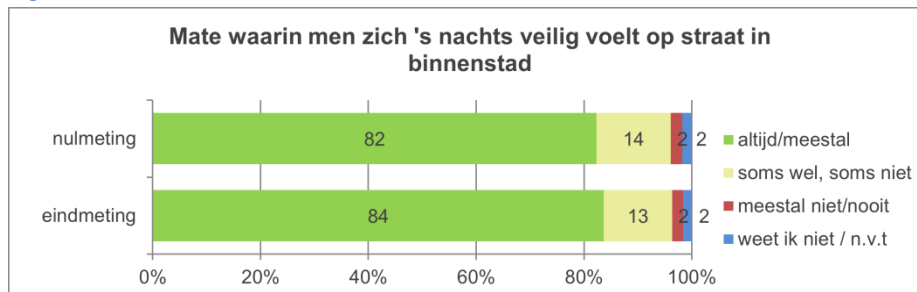
Datum

4 augustus 2017

Ons kenmerk

Eindevaluatie Pilot Vrije Sluitingstijden

Figuur 8

De bezoekers is ook gevraagd of zij suggesties hebben voor maatregelen om de veiligheid rondom horecagelegenheden 's nachts te vergroten. Hierop heeft ongeveer 30% geantwoord, waarbij de antwoorden voornamelijk onder het volgende vallen:

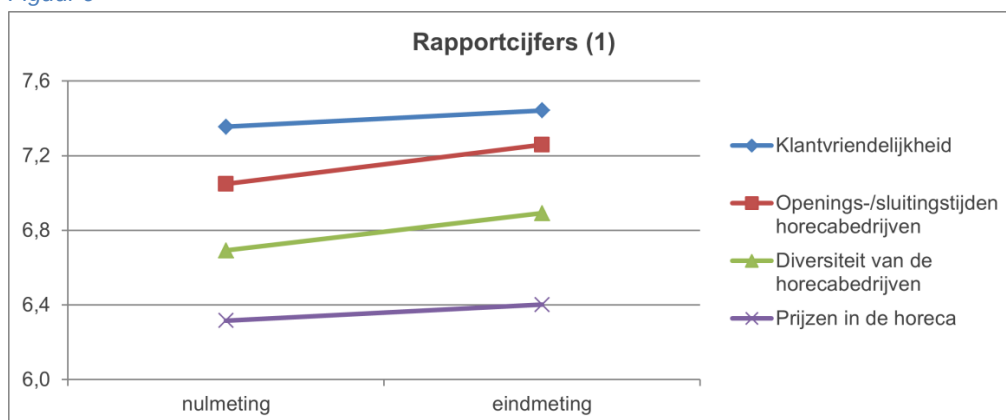
- Meer politie op straat;
- Meer camera's;
- Meer (zichtbaar) toezicht;
- Meer controle;
- Goede straatverlichting;
- Vaste sluitingstijden.

3.3

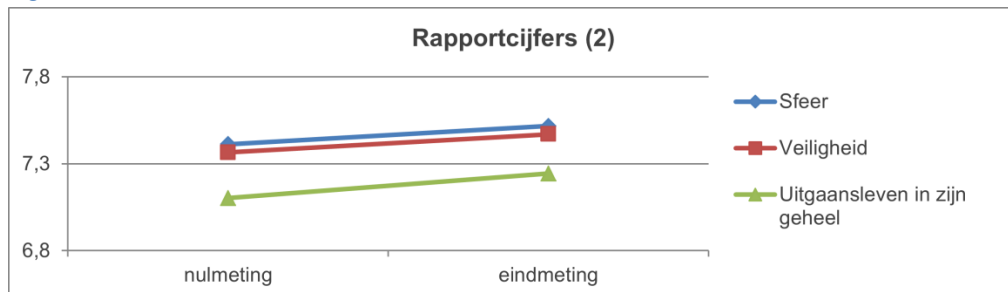
Beoordeling uitgaansleven

De bezoekers hebben zeven aspecten die betrekking hebben op het uitgaansleven in Zwolle beoordeeld met een rapportcijfer (figuur 9 en 10). Bij alle aspecten zie we dat het rapportcijfer in geringe mate is gestegen. Dit betekent dat de invloed van de vrije sluitingstijden enigszins gunstig te noemen is.

Figuur 9

Figuur 10

3.4 Gevolgen vrije sluitingstijden

De bezoekers is gevraagd welke gevolgen zij ervaren van het instellen van de vrije sluitingstijden voor horecabedrijven. Ongeveer de helft ervaart geen positieve of negatieve gevolgen of heeft geen mening (51%). Verder ervaart 38% positieve gevolgen en 27% negatieve gevolgen (deels gecombineerd). Hieronder gaan we in op welke gevolgen het precies betreft.

3.4.1 Positieve gevolgen

De bewoners die positieve gevolgen hebben ervaren na bijna een jaar waarin de pilot loopt, noemen vooral de volgende gevolgen:

- Meer spreiding van het uitgaanspubliek: minder drukte, minder grote groepen op straat, minder overlast;
- Meer vrijheid voor de burger (en voor de ondernemer); vergroting mogelijkheden, meer flexibiliteit;
- Langer kunnen uitgaan / je kunt blijven als het gezellig is;
- De stad leeft meer: meer levendigheid, meer sfeer, meer gezelligheid.

3.4.2 Negatieve gevolgen

De antwoorden van bewoners die negatieve gevolgen ervaren, hebben voornamelijk te maken met het volgende:

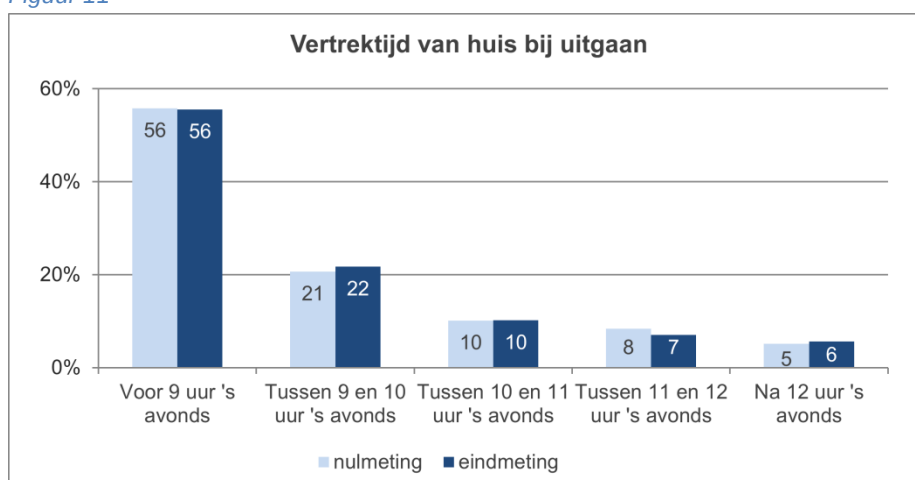
- Langer (geluids)overlast van uitgaande mensen;
- De hele nacht / later (geluids)overlast van uitgaande mensen.
- Meer dronken mensen op straat / meer geluidsoverlast;
- Jongeren ("mijn kinderen") komen later thuis en drinken meer alcohol.

3.5

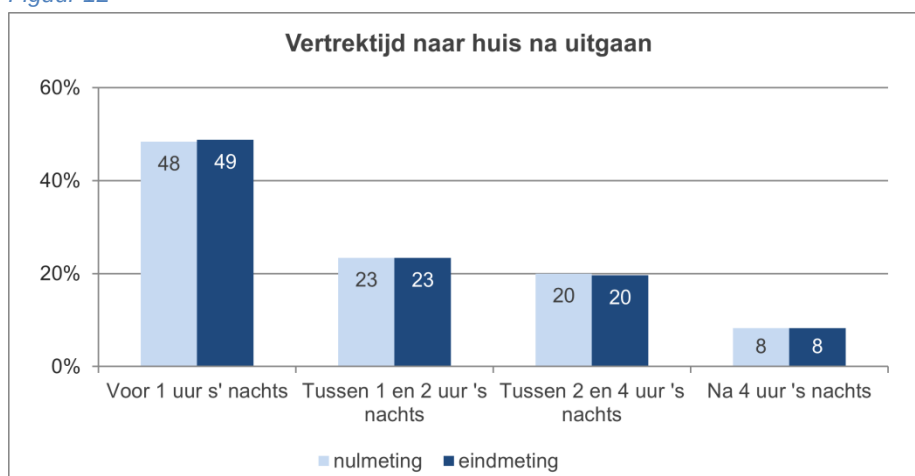
Uitgaanstijden

Het vrijgeven van de sluitingstijden kan invloed hebben op de tijd waarop bezoekers van en naar huis gaan, wanneer zij uitgaan in Zwolle. Wanneer we de vertrektijd van huis bekijken voor de pilot en na een jaar, is daarin een minuscule verschil te zien. Hieruit kan niet worden opgemaakt dat de sluitingstijden invloed hebben op de vertrektijd van huis. Dit geldt nog sterker voor de vertrektijd naar huis na het uitgaan. Hierin zien we geen noemenswaardig verschil tussen de eind- en de nulmeting.

Figuur 11

Figuur 12

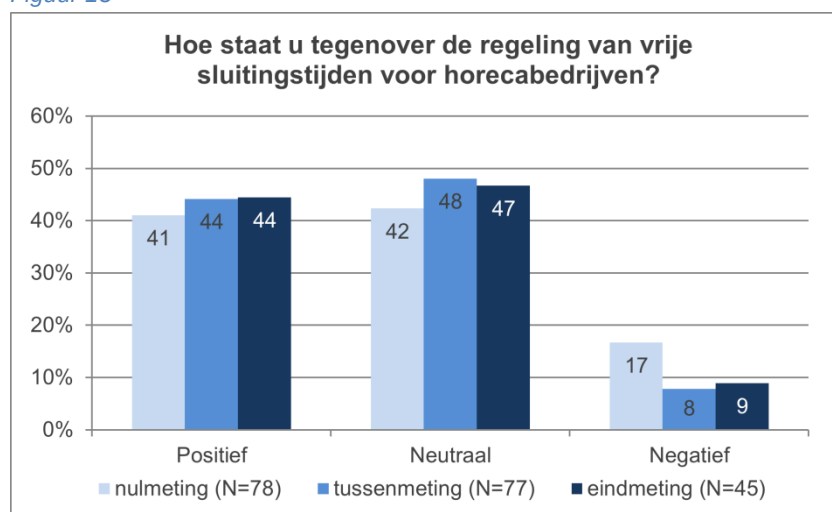
4 Horecabedrijven

Dit derde hoofdstuk gaat in op de ervaringen van de horecabedrijven tijdens de pilotperiode. Hoe beoordelen zijn de regeling vrije sluitingstijden, maken zij gebruik van de ruimere mogelijkheden, welke invloed heeft de regeling volgens hen op het uitgaansleven en welke positieve en negatieve gevolgen hebben zij zelf ervaren?

4.1 Algemene beoordeling vrije sluitingstijden

Wat is na bijna een jaar van de pilot de algemene mening van horecabedrijven over de regeling van vrije sluitingstijden en hoe is deze gewijzigd ten opzichte van voor de pilotperiode? Bijna de helft van de horecabedrijven staat neutraal tegenover de regeling, 44% beoordeelt de regeling positief (figuur 8). Negen procent is negatief. In vergelijking met de nulmeting (die voorafgaand aan de start van de pilot heeft plaatsgevonden), is een groter deel van de horecabedrijven positief over de regeling en een iets kleiner deel negatief.

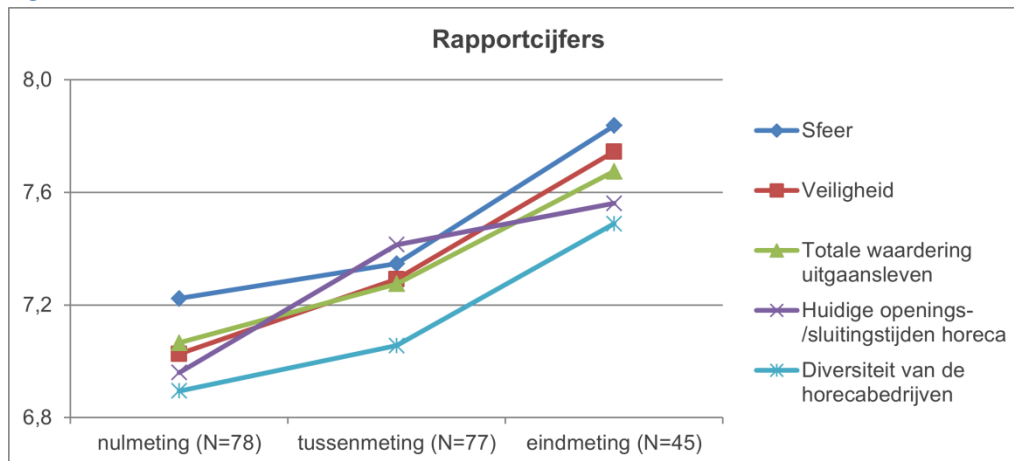
Figuur 13

4.2 Beoordeling uitgaansleven

De horecabedrijven hebben vijf aspecten die gerelateerd zijn aan uitgaan in Zwolle, met een rapportcijfer beoordeeld: sfeer, diversiteit van horecabedrijven, huidige openingen/sluitingstijden, veiligheid en uitgaansleven in totaal (figuur 9). Uit de hoogte van de cijfers (tussen 7,5 en 7,8) kan worden opgemaakt dat de Zwolse horecabedrijven vrij tevreden zijn over het uitgaansleven en wat daarmee samenhangt. Verder zien we dat alle aspecten bij de eindmeting hoger zijn beoordeeld dan bij de nulmeting. Hieruit kan worden afgeleid dat het uitgaansleven gedurende het afgelopen pilotjaar volgens de horecabedrijven is verbeterd.

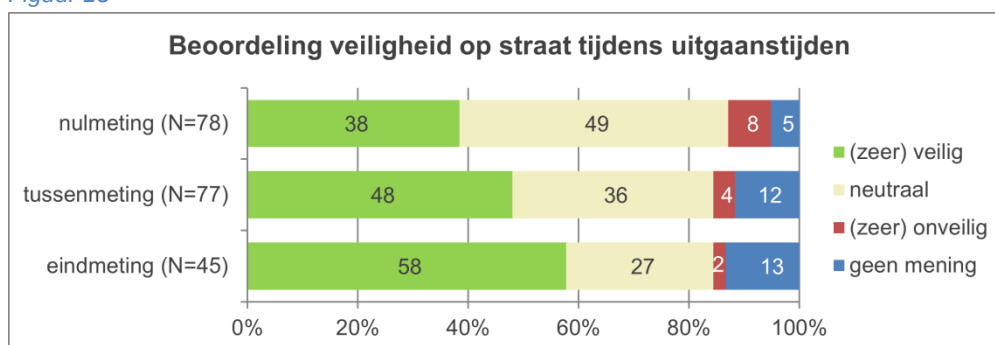
Figuur 14

4.3 Veiligheid op straat

De horecabedrijven hebben de veiligheid op straat tijdens uitgaanstijden behalve via een rapportcijfer ook beoordeeld via een score op een vijfpuntsschaal (figuur 10). Ruim de helft van de horecabedrijven (57%) is van mening is dat het op straat tijdens uitgaanstijden (zeer) veilig is; 27% oordeelt hierover neutraal. 2% vindt het niet veilig op straat tijdens uitgaanstijden. De uitkomsten van de verschillende metingen met elkaar vergelijkend, is te zien dat de veiligheid volgens de horecabedrijven is verbeterd. Het deel van de horecabedrijven dat het tijdens uitgaanstijden op straat veilig vindt, is toegenomen (van 38% naar 58%) en relatief minder horecabedrijven vinden het onveilig op straat.

Figuur 15

4.4 Gebruik vrije sluitingstijden

Voordat de pilot was ingegaan, verwachtte 22% van de 78 toen responderende horecabedrijven zeker of waarschijnlijk gebruik te gaan maken van de vrije sluitingstijden. Na ongeveer een jaar zegt 24% van de 45 responderende horecabedrijven dit daadwerkelijk te hebben gedaan (16% elke week, 2% regelmatig en 7% af en toe).

Datum 4 augustus 2017
Ons kenmerk Eindevaluatie Pilot Vrije Sluitingstijden

Deze horecabedrijven verwachten dat ook te blijven doen, als de regeling na de pilotperiode van kracht blijft. Bedrijven die er nog geen gebruik van hebben maken, denken dat ook niet te gaan doen. Cafés en snackbars/shoarmazaken maken het meest gebruik van de ruimere mogelijkheden als gevolg van de regeling vrije sluitingstijden.

De horecabedrijven die gebruik maken van de ruimere mogelijkheden qua sluitingstijden, doen dat vooral op vrijdag en zaterdag, gevolgd door de donderdag. Op de andere dagen wordt zeer beperkt gebruik gemaakt van de extra mogelijkheden. Dat is ook zoals de bedrijven dat zelf vooraf hadden verwacht.

4.5 Veiligheidsmaatregelen

Voorafgaand aan de pilot was ongeveer de helft van de horecabedrijven die verwachtten langer geopend te blijven, van plan veiligheidsmaatregelen te gaan treffen (misschien of zeker). Na een jaar heeft bijna driekwart van de responderende horecabedrijven die wel eens langer open dat daadwerkelijk gedaan.

De extra veiligheidsmaatregelen die bedrijven vooral treffen wanneer zij langer open blijven, zijn het plaatsen van een portier en gastheren/vrouwen. Wat ook voorkomt, zijn nieuwe/andere huisregels c.q. deurbeleid, cameratoezicht, een veiligheidsplan en meer mannen achter de bar. Met uitzondering van nieuwe/andere huisregels, meer mannen en een veiligheidsplan zijn dit ook de maatregelen die men voorafgaand aan de pilot verwachtte te gaan treffen.

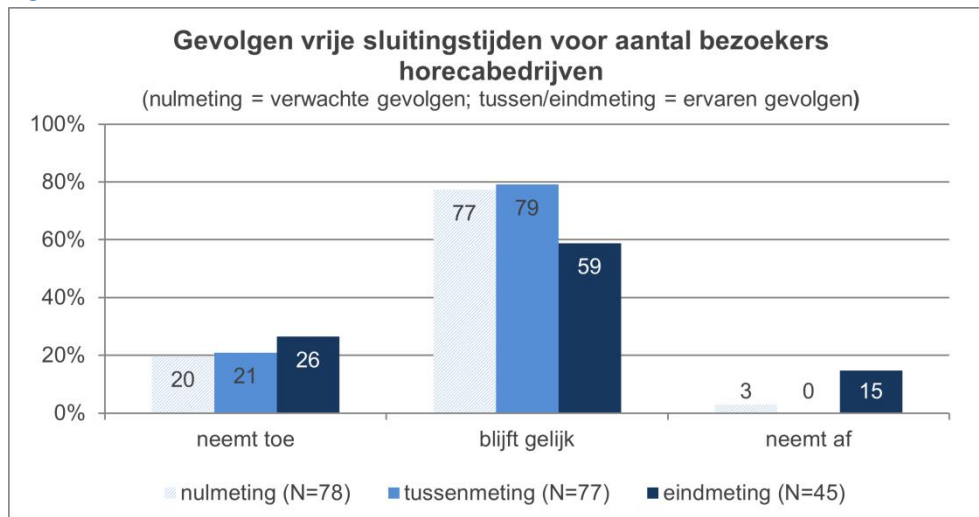
4.6 Gevolgen vrije sluitingstijden voor horecabedrijven

Het vrijgeven van de sluitingstijden kan verschillende gevolgen hebben. Nagegaan is in hoeverre de regeling volgens de horecabedrijven invloed heeft op het aantal bezoekers van hun voorziening en op de veiligheid in het uitgaansleven. Ook is de horecabedrijven gevraagd welk (andere) positieve en negatieve gevolgen zij ervaren als gevolg van de vrije sluitingstijden.

4.6.1 Aantal bezoekers

Voor de meeste horecabedrijven hebben de vrije sluitingstijden geen gevolgen voor het aantal bezoekers (figuur 11). Ruim een kwart ervaart een toename van het aantal bezoekers; dit betreft vooral cafés en snackbars (en dergelijke). Een afname van het aantal bezoekers wordt nu door 15% van de responderende horecabedrijven ervaren. Het gaat daarbij vooral om discotheken, die in relatie hiertoe aangeven dat de venstertijden voor hen nadelig zijn.

Figuur 16

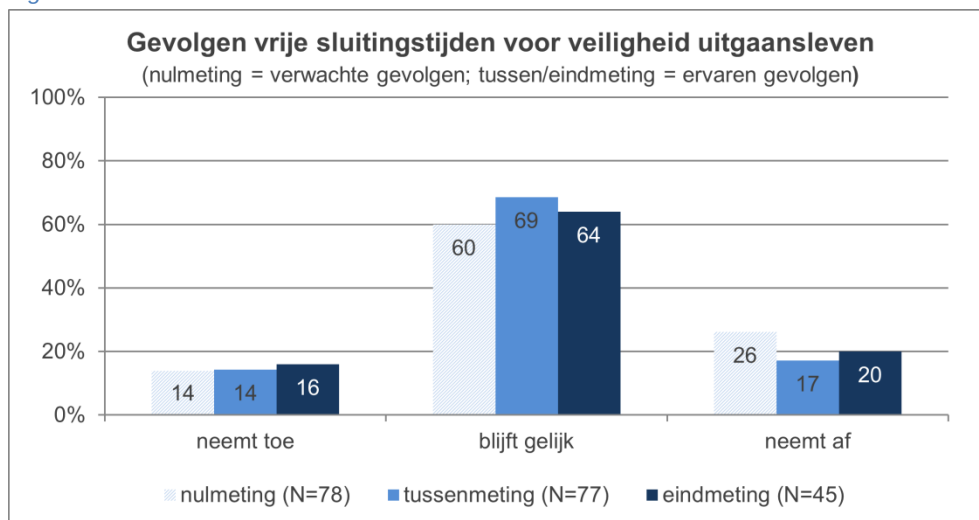

4.6.2

Veiligheid uitgaansleven

Voordat de vrije sluitingstijden medio 2016 waren ingegaan, dacht ongeveer een kwart van de horecabedrijven dat de veiligheid in het uitgaansleven achteruit zou gaan (figuur 12). Na een jaar is er nu 20% een afname van de veiligheid. Deze horecabedrijven beoordelen de veiligheid op straat tijdens uitgaanstijden echter niet als onveilig en beoordelen veiligheid (in relatie tot uitgaan) met een positief rapportcijfer (tussen 6 en 9). Het merendeel van de horecabedrijven ervaart geen verandering in de veiligheid tijdens het uitgaansleven; 14% vindt dat de veiligheid is toegenomen.

Figuur 17

Datum 4 augustus 2017
Ons kenmerk Eindevaluatie Pilot Vrije Sluitingstijden

4.6.3 Positieve gevolgen

Van de 45 horecabedrijven die aan de eindmeting hebben meegewerkt, hebben er 13 via een open vraag positieve gevolgen benoemd van de regeling. De gevolgen die zij vooral hebben genoemd, zijn:

- Rustiger verloop van einde van de nacht: minder grote groepen, minder agressie;
- Meer vrijheid voor horecaondernemers (meer omzet, minder regels, meer mogelijkheden, meer gastvrijheid, minder discussie rond sluitingstijd);
- Meer gasten, meer spreiding, mensen blijven langer.

4.6.4 Negatieve gevolgen algemeen

Door 10 van de 45 horecabedrijven die aan de eindmeting hebben meegewerkt, zijn negatieve gevolgen van de vrije sluitingstijden genoemd. Zij hebben de volgende zaken genoemd:

- De venstertijd (04.00 uur) is lastig: rokers die buiten staan willen weer naar binnen, mensen moeten hun jas nog ophalen, overlast aan de deur doordat niemand meer naar binnen mag;
- Hogere kosten en meer handhaving voor kleine ondernemer door verplicht stellen aanwezigheid portier;
- Mensen laat op straat / gezwalk op straat / hangjongeren.

4.7 Verbeterpunten verantwoordelijkheid horecabedrijven

De horecabedrijven is gevraagd of zij suggesties hebben met betrekking tot de verantwoordelijkheid van de ondernemer op het gebied van veiligheid, openbare orde en het voorkomen van overlast. Tien horecabedrijven hebben suggesties genoemd. De volgende punten zijn door hen genoemd:

- Meer controle op overlast / voldoende camera's en beveiligers;
- Goede communicatie tussen ondernemers en politie;
- Goed opgeleid personeel;
- Toestaan dat ondernemer (met portiersdiploma) zelf aan de deur staat.

4.8 Gewenste veranderingen in de regeling vrije sluitingstijden

Horecabedrijven hebben kunnen aangeven welke zaken volgens hen moeten veranderen, wanneer de vrije sluitingstijden van kracht blijven na de pilot. Veertien horecabedrijven hebben hierop geantwoord. Wat de meeste van hen noemen als gewenste verandering, is:

- Het afschaffen van venstertijden: tot 05.00 uur mensen binnen mogen laten.

Andere genoemde veranderingen, zijn: toename van beveiliging/veiligheid op straat, gastheren met een portiersdiploma binnen de zaak laten werken (in plaats van aan de deur) en het instellen van zones op basis van risico, aan de hand waarvan vrijheid in sluitingstijden wordt bepaald.

Datum 4 augustus 2017
Ons kenmerk Eindevaluatie Pilot Vrije Sluitingstijden

5 Politie

5.1 Rapportage van de politie

Op verzoek van de gemeente Zwolle heeft de politie een analyse gemaakt van de incidenten die in de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 juli 2017 in de binnenstad van Zwolle (Binnenstad-noord en -zuid) tijdens uitgaansuren hebben plaatsgevonden en zijn geregistreerd. In dit hoofdstuk worden de uitkomsten van de politie getoond, die relevant zijn voor deze eindevaluatie van de pilot vrije sluitingstijden. Voor nadere detaillering verwijzen we naar de rapportage 'Horeca-incidenten Binnenstad Zwolle' van de politie. Aangezien dat een vertrouwelijk document betreft, is deze niet in het onderhavige rapport als bijlage opgenomen.

De politie geeft aan dat enige voorzichtigheid geboden is bij de interpretatie van de gegevens en het trekken van conclusies. Als reden daartoe zegt de politie het volgende in haar rapportage:

“De betreffende mutaties zijn niet doorgelezen, veredeld en gecontroleerd op juistheid. Het verhaal achter de cijfers is niet bekeken en er is geen nader onderzoek gedaan naar bijvoorbeeld opvallende en of onverwachte wijzigingen. Ook is bij het weergeven van de cijfers en de korte toelichting geen rekening gehouden met de kennis over het gebied. De cijfers kunnen derhalve afwijken van de werkelijke situatie aangezien de dubbele mutaties of de mutaties waarbij een onjuiste maatschappelijke klasse is gebruikt, niet verwijderd zijn. Daarnaast is het mogelijk dat er incidenten in de telling zijn meegenomen die niet passen bij uitgaansgeweld, maar wel in de selectie zijn geplaatst omdat ze voldoen aan de selectiecriteria.” (Bron: Politie, rapportage Horeca-incidenten Binnenstad Zwolle, 14-7-2017)

Naast de rapportage die is gebaseerd op het aantal incidenten, heeft de politie ook een kwalitatieve evaluatie verstrekt waarin de eigen ervaringen zijn verwoord.

Datum 4 augustus 2017
Ons kenmerk Eindevaluatie Pilot Vrije Sluitingstijden

5.2 Horeca-incidenten in de binnenstad

De politie heeft het aantal incidenten tijdens uitgaanstijden in de pilotperiode vergeleken met het aantal incidenten in dezelfde periode in voorgaande jaren. Op basis daarvan kan het volgende worden geconcludeerd:

- Het aantal incidenten in de binnenstad is in de periode van 1 juli 2016 – 30 juni 2017 toegenomen in vergelijking met dezelfde periode in voorgaande jaren.
- In de Voorstraat zijn de meeste incidenten voorgekomen, gevolgd door de Melkmarkt, Grote Markt en Grote Kerkplein. In deze straten is het aantal incidenten ook gestegen (in absolute zin).
- De stijging van het aantal incidenten in het pilotjaar is vooral toe te schrijven aan een toename van incidenten ‘eenvoudige mishandeling’, gevolgd door ‘belediging’ en ‘openbare dronkenschap’.
- Het aantal incidenten is vooral toegenomen in de nachten van zaterdag op zondag.
- In haar kwalitatieve evaluatie constateert de politie dat uitgaanstijden zijn opgeschoven naar later in de nacht.

De politie maakt zelf nog een kanttekening bij het grotere aantal incidenten in het pilotjaar:

“Om deze verhoging beter te kunnen duiden is een verdiepende analyse aan te bevelen. Mogelijk zijn deze veranderingen te verklaren door bijvoorbeeld een wijziging in manier van vastleggen, invloed van live uitkijken van camerabeelden of een veranderde werkwijze of omstandigheden.” (Bron: Politie, rapportage Horeca-incidenten Binnenstad Zwolle, 14-7-2017)

Behandeld door C.A. Hoekzema
Functie Beleidsadviseur
Postadres Postbus 618
7300 AP Apeldoorn
Bezoekadres Koggelaan 8, Zwolle

Aan het college van burgemeester en wethouders
van Zwolle

Ons kenmerk
Uw kenmerk

Datum 5 september 2017
Bijlage(n) 1
Pagina 1
Onderwerp Eind evaluatie pilot vrije sluitingstijden

Geacht college van burgemeester en wethouders van Zwolle,

Op dit moment is de eindevaluatie aan de gang over de verruiming van de horeca sluitingstijden in Zwolle. De pilot van een jaar is gestart naar aanleiding van het initiatiefvoorstel "Bruisend Zwolle" (ingediend door de fracties van VVD, D66, SP, GroenLinks, Swollwacht, Jurgens & PvdA). Ook de politie is gevraagd om input te leveren voor deze evaluatie. U ontvangt van ons een kwalitatieve evaluatie over onze ervaringen tot nu toe, aangevuld met een kwantitatieve evaluatie.

Kwalitatieve evaluatie

Naast de cijfermatige gegevens hebben we ook met politiemedewerkers teruggekeken op het afgelopen pilotjaar. Daarbij hebben we vooral gekeken naar onze ervaring in relatie tot ons advies voorafgaand aan de pilot.

Ervaringen rondom openbare orde en veiligheid

Als politie merken we dat het uitgaanspubliek inderdaad later op gang komt, zoals onze verwachting was bij aanvang van de pilot. De tijden van uitgaan zijn opgeschoven naar later in de nacht. Om half 2 begint het druk te worden en deze drukte gaat door tot vroeg in de morgen. Vanaf ongeveer vijf uur begint de druk op straat toe te nemen. Het uitgaanspubliek komt uit de kroegen, maar blijft daarbij lang hangen rondom de droge horeca (dat wil zeggen vooral in het gebied Grote Markt/Melkmarkt). Op deze locatie verzamelt het verschillende uitgaanspubliek zich en mengen de groepen onderling wat tot onrust, ruzie en opstootjes leidt. Als politie zijn we de onrust veel aan het sussen. Als politie zijn we pro actief aanwezig in de binnenstad. Bij onrust halen we groepen uit elkaar voordat de situatie daadwerkelijk escaleert. De camerabeelden ondersteunen ons daarbij.

De geschetste situatie zien we alleen in de nacht van zaterdag op zondag. In de nachten van donderdag op vrijdag en van vrijdag op zaterdag zien we nauwelijks een verschuiving in uitgaanstijden.

Voor ons betekent de pilot geen vermeerdering van capaciteitsinzet. Eveneens zien we op dit moment geen verschuiving naar andere locaties in de stad. Wel is het zo dat onze werktijden verschuiven naar later in de nacht. Dit betekent een verschuiving in het rooster om het werk in de vroege uren op te kunnen vangen.

Sus team

We constateren dat het voornemen bij de pilot voor invoering van een sus team nog niet gestart is.

Kwantitatieve evaluatie

Uit de bijgevoegde cijfermatige evaluatie blijkt een stijging van aantal incidenten van zaterdag op zondagnacht in de laatste twee kwartalen van 2016 en de eerste twee kwartalen van 2017 ten opzichte van dezelfde periode in de voorgaande jaren. Het totaal aantal incidenten in de nachtelijke uren zit voor de pilotperiode op totaal 826 incidenten. In dezelfde periode in het jaar 2015-2016 waren dit 689 en in 2014-2015 728 incidenten.

Er is geen specifieke categorie incidenten aan te wijzen waar de genoemde stijging aan toe te wijzen is. We zien wel een stijging op *openbare dronkenschap* en *eenvoudige mishandeling*, maar deze stijging zorgt niet voor de volledige toename. Opvallend is dat de incidenten *ruzie/twist* en *vechtpartij* geen stijging laten zien.

Soort incident	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Ruzie/twist (zonder vervolg)	267	240	249
Overlast ivm alcohol/drugs	77	97	102
Eenvoudige mishandeling	86	47	78
Melding overlast jeugd	48	61	67
Vechtpartij (zonder vervolg)	41	31	35
Belediging	33	29	47
Ongeval/onwel persoon	19	44	34
Openbare dronkenschap	20	22	40
Totaal aantal incidenten¹	728	689	826

De locatie waar de incidenten plaatsvinden is wel opvallend gewijzigd: we zien bijna een verdubbeling van het aantal incidenten op de Melkmarkt en Grote Markt. Dit sluit ook aan bij de ervaringen van de politiemedewerkers in de kwalitatieve evaluatie.

Locatie	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Voorstraat	105	86	121
Melkmarkt	61	45	80
Grote Markt	41	41	80
Jufferenwal	40	23	40
Oude Vismarkt	26	42	43
Grote Kerkplein	11	27	48

Afsluiting

We verwachten u zo voldoende input gegeven te hebben voor de evaluatie. Uiteraard zijn we van harte bereid om dit verder toe te lichten.

Namens de teamleiding van Zwolle
Met vriendelijke groet,

Freek Kuijper
Teamchef Zwolle

¹ Het totale aantal is niet de optelling van de incidenten in de tabel, maar betreft meer incidenten. Deze aantallen zijn in absolute waarden dusdanig klein, dat ze in dit overzicht niet zijn meegenomen.